

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 6Svk/6/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1019201694
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 06. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viola Takáčová
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2024:1019201694.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Violy Takáčovej, PhD. a členov senátu JUDr. Michala Matulníka, PhD. a JUDr. Martina Tisa, v právnej veci žalobcu: Notárska komora Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Krasovského č. 13, právne zast.: JUDr. Ivanom Syrovým, PhD., advokátom a konateľom Advokátska kancelária Ivan Syrový, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Kadnárová č. 83, IČO: 47 232 765, proti žalovanému: Slovenský pozemkový fond, so sídlom v Bratislave, Búdkova č. 36, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného z 13. novembra 2019, číslo SPFS54618/2019/100, SPFZ145075/2019/100, o kasačnej sťažnosti žalobcu proti rozsudku Správneho súdu v Bratislave z 11. januára 2024, č.k. BA-6S/266/2019-47, t a k t o

rozhodol:

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť žalobcu z a m i e t a .

Účastníkom nárok na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a .

odôvodnenie:

I.

1. Správny súd v Bratislave (ďalej len „správny súd“) napadnutým rozsudkom z 11. januára 2024, č.k. BA-6S/266/2019-47 podľa § 190 zákona č. 162/2015 Z.z. - Správneho súdneho poriadku (ďalej len „SSP“) zamietol ako nedôvodnú správnu žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného z 13. novembra 2019, číslo SPFS54618/2019/100, SPFZ145075/2019/100, ktorým žalovaný potvrdil prvostupňové správne rozhodnutie o nevyhovení žiadosti o sprístupnenie informácií z 03. októbra 2019 v časti bodov 2,3,5,6 príslušnej žiadosti:

[2. Ak áno, koľko takýchto žalôb bolo podaných, na ktorých súdoch a pod akými spisovými značkami sú alebo boli tieto konania vedené?

3. V prípade právoplatne skončených vecí, akým spôsobom, a s akým výsledkom boli tieto konania skončené?

5. Ak áno, koľko takých žalôb bolo podaných, na ktorých súdoch a pod akými spisovými značkami sú alebo boli tieto konania vedené?

6. V prípade právoplatne skončených vecí, akým spôsobom, a s akým výsledkom boli tieto konania skončené?]

a odvolanie žalobcu zamietol.

2. Správny súd zákonnosť preskúmaného rozhodnutia žalovaného správneho orgánu preskúmal v intenciách ustanovení článku 10 ods. 1,2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, článku 2 ods. 2, článku 26 ods. 1,4,5 Ústavy Slovenskej republiky, § 3 ods. 1, § 17 ods. 1, § 18 ods. 2, § 22 ods. 1 zákona č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v rozhodnom znení (ďalej len „zákon č. 211/2000 Z.z.“), § 46,

§ 47 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v rozhodnom znení (ďalej len „Správny poriadok“), ako aj príslušných ustanovení SSP a dospel k záveru o nedôvodnosti podanej správnej žaloby.

3. Správny súd mal preukázané, že žalobca žiadal o sprístupnenie informácie podľa zákona č. 211/2000 Z.z. žalovaného ako povinnú osobu. Konkrétne žiadal:

[1. Či boli za posledných 10 rokov podané žaloby, v ktorých na strane žalobcu vystupoval a) Slovenský pozemkový fond, alebo b) Slovenská republika - Slovenský pozemkový fond, c) neznámy vlastník - Slovenský pozemkový fond, predmetom ktorých boli právne vzťahy založené na základe vydržania postupom podľa § 63 zákona č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok) v znení neskorších predpisov ?

2. Ak áno, koľko takýchto žalôb bolo podaných, na ktorých súdoch a pod akými spisovými značkami sú alebo boli tieto konania vedené?

3. V prípade právoplatne skončených vecí, akým spôsobom, a s akým výsledkom boli tieto konania skončené?

4. Či boli za posledných 10 rokov podané žaloby subjektmi špecifikovanými v bode 1. na strane žalobcov o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti nadobudnutého na základe notárskej zápisnice o osvedčení o vydržaní?

5. Ak áno, koľko takých žalôb bolo podaných, na ktorých súdoch a pod akými spisovými značkami sú alebo boli tieto konania vedené?

6. V prípade právoplatne skončených vecí, akým spôsobom, a s akým výsledkom boli tieto konania skončené?]

4. Uviedol, že nakoľko prvostupňový správny orgán vyhovel žiadosti evidovanej pod bodom 1 a 4 príslušnej žiadosti žalobcu, potom spornou zostala otázka, či správne orgány správne postupovali, keď ohľadom zostávajúcich bodov (2,3,5,6) žiadosti nevyhoveli, a teda žalobcom požadované informácie nesprístupnili. Správny súd dospel k záveru, že žalobca požadoval od povinnej osoby uskutočnenie časovo aj odborne náročnej analýzy činnosti, ktorej výsledkom je sprístupnenie informácií, ktoré prvostupňový správny orgán nemal k dispozícii v čase podania žiadosti žalobcom. Žiadané informácie, tak ako konštatoval žalovaný, predstavujú časovo a personálne náročné činnosti vykazujúce znaky sumarizovania informácií z množstva spisov žalovaného, ktoré smerujú k vytvoreniu novej informácie. Z administratívneho spisu bolo zistené, že povinná osoba reagovala na písomnú žiadosť žalobcu zo 07. októbra 2019 v zmysle príslušných ustanovení zákona č. 211/2000 Z.z., a pokiaľ nesprístupnila požadované informácie v rozsahu žiadanom žalobcom, postupovala v intenciách zákona z dôvodu, že išlo o informácie, ktorými nedisponovala. Ak by sa rozhodol žalovaný sprístupniť požadované informácie, musel by preskúmať stovky spisov, pokrývajúcich časové obdobie 10 rokov, a z týchto následne informácie zhromaždiť podľa kritérií požadovaných žiadateľom. Z uvedeného kvanta spisov by takto povinná osoba vytvorila nové informácie. Zo zákona č. 211/2000 Z.z. nemožno vyvodzovať, že informáciou by malo byť spracovanie údajov zo stoviek spisov podľa požiadaviek, respektíve pokynov toho, kto o poskytnutie informácií žiada. Takisto z neho nevyplýva povinnosť, ktorá by povinnej osobe (v tomto prípade Slovenskému pozemkovému fondu) ukladala získavať, zhromažďovať, vyhodnocovať, vyhľadávať či spracovávať materiály žiadané žalobcom ako žiadateľom o informáciu a ani to, aby povinné osoby museli vykonávať na žiadosť oprávnených osôb také úkony, ktoré nesmerujú k výkonu ich právomoci. Podľa správneho súdu oprávnené osoby môžu požadovať len informácie o takých im neznámych skutočnostiach, ktoré má povinná osoba k dispozícii, a ktoré je povinná na žiadosť poskytnúť.

5. V kontexte na vyjadrenie žalovaného uviedol, že tento eviduje predmet sporu v skrátenej forme, napríklad „o určenie vlastníckeho práva“, „o neplatnosť zmluvy“, „o náhradu škody“, „o zaplatenie“ a podobne, a teda zrejme, že pre svoju internú potrebu si evidenciu v určitej podobe vedie, táto však nezodpovedá kritériám stanoveným žalobcom v jeho žiadosti podanej v zmysle zákona č. 211/2000 Z.z. Nakoľko zákon presnú formu vedenia evidencie žalovanému neukladá, nie je možné vyhodnotiť v neprospech žalovaného, že evidenciu nevedie v elektronickej podobe, umožňujúcej vyhľadávanie podľa určených kritérií spomedzi evidovaných údajov o súdnych sporoch, v ktorých je žalovaný účastníkom. Opodstatnenie preto nemal ani poukaz na výročné správy žalovaného, ktoré síce potvrdzujú, že žalovaný za účelom ich zostavenia musí viesť určitú evidenciu o súdnych sporoch, v ktorých je účastníkom, táto však obsahuje len údaje, ktoré korešpondujú s vyššie uvedeným evidovaním predmetu sporu „v skrátenej forme“. Uvedené potvrdzuje aj vyjadrenie žalovaného, že tento vo svojej evidencii

nevykonáva bližšiu špecifikáciu právneho základu sporu v tom smere, aby evidoval, na akom právnom predpise je založený napadnutý právny vzťah, respektíve, aby v databáze sporov evidoval presné ustanovenia právneho predpisu, ktorý bol základom úkonov (alebo iných právnych skutočností), ktoré sú v príslušných sporoch napádané. Rovnako súd prisvedčil tvrdeniu žalovaného, že na splnenie žiadosti žalobcu by bolo potrebné nielen vykonať samotnú analýzu jednotlivých právnych argumentov týkajúcich sa každého sporu, no zároveň aj štatistické spracovanie výsledkov analýzy do samotného výstupu. Uvedené platí osobitne v ukončených sporoch, ktorých spisy sú už v archíve. Vo vzťahu k právoplatne skončeným veciam (bod 3. a 6. žiadosti žalobcu zo 07. októbra 2019) správny súd súčasne poukázal na ustanovenie § 82a ods. 1 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 757/2004 Z.z.“), podľa ktorého súdy sú povinné zverejňovať právoplatné rozhodnutia vo veci samej, rozhodnutia, ktorými sa končí konanie, ako aj rozhodnutia o neodkladnom opatrení, a to do 15 pracovných dní od dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia. Z uvedeného vyplýva, že v prípade informácie, týkajúcej sa právoplatne skončenej veci, túto je možné získať prostredníctvom webového sídla Ministerstva spravodlivosti SR (§ 82a ods. 4 cit. zákona). Žalobca teda žiadal o sprístupnenie informácie, týkajúcej sa rozhodnutí, ktoré sú verejnosti dostupné, pričom samotné vytvorenie ním požadovanej informácie žiadal od žalovaného.

6. Uzavrel, že čiastočné odmietnutie poskytnúť žalobcovi ako žiadateľovi požadované informácie z dôvodu, že žalovaný nimi nedisponuje, zodpovedalo zákonnej úprave. Keďže požadované informácie žalovaný nemá k dispozícii, musel by tak pre žalobcu (podľa ním stanovených kritérií) žiadané informácie, ktoré sa v ich originálnej podobe a v jeho dokumentácii nenachádzajú, vytvoriť, zhromaždiť a vyhľadávať, pričom takáto povinnosť mu zo zákona č. 211/2000 Z.z. nevyplýva. Preto žiadosť žalobcu o sprístupnenie požadovaných informácií nemohla byť zo strany povinnej osoby (žalovaného) v dotknutom rozsahu vybavená kladne a ich neposkytnutie tak nepredstavuje negatívny zásah do práva žalobcu na informácie. Dodal, že účelom zákona č. 211/2000 Z.z. nie je paralyzovať činnosť orgánov verejnej moci ako povinných osôb, ale zabezpečiť poskytovanie informácií verejnosti „primeraným spôsobom.“

7. Žalovanému náhradu trov konania nepriznal.

II.

8. Proti rozsudku krajského súdu podal žalobca v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť.

9. Namietal, že správny súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 440 ods. 1 písm. f/ SSP) a rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 440 ods. 1 písm. g/).

10. Konkrétne namietal, že informáciu, ktorú žalobca žiadal od povinnej osoby, nemožno hodnotiť ako požiadanie o analýzu. Z bodu 2 žiadosti vyplýva, že žalobca žiadal sprístupnenie informácie o počte podaných žalôb, súdoch, kde konania prebiehajú a o spisových značkách týchto konaní. Nešlo teda o spracovanie analýzy, ale len o poskytnutie informácie o stave, ktorý musí byť žalovanému známy. Zároveň nejde o časovo náročnú úlohu, nakoľko v danom prípade nepôjde o tisíce spisov, ale v zmysle výročnej správy žalovaného tento vystupuje len v niekoľko desiatkach sporoch. Podľa výročnej správy má žalovaný 16 právnikov a každý z nich má pridelené iné obvody, z čoho je zrejmé, že každý z nich má prehľad minimálne o konaniach, ktoré žalovaný inicioval ako žalobca. Ak žalovaný nemá vedenú riadnu evidenciu a tieto dáta nemá zhromaždené, neznamená to, že by žalobca takúto informáciu žiadať nemohol. Žiadané informácie však má žalovaný k dispozícii, len nemá spravenú riadnu evidenciu, aby požadované informácie vedel poskytnúť obratom. Extrahovanie týchto informácií však nemožno považovať za akúsi analýzu, nakoľko žalovaný by v takomto prípade nič neanalyzoval. Zároveň by nešlo o novú informáciu, žalovaný ňou disponuje, respektíve ňou disponuje niekoľko fyzických osôb a táto nie je zapísaná ako celok. K odkazu správneho súdu na § 82a zákona č. 757/2004 Z.z. žalobca uviedol, že v takom prípade mohlo dôjsť k zrušeniu rozhodnutia žalovaného, pričom by tento následne nesprístupnil informácie podľa bodov 3 a 6, informáciami pod bodom 2 a 5 však disponoval. Podporne odkázal na závery plynúce z rozhodnutia Krajského súdu v Žiline sp. zn. 21S/17/2012, prípadne z rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 1S/92/2007.

11. V ďalšej časti podanej kasačnej sťažnosti žalobca namietal zmätočnosť rozsudku správneho súdu, keď súd uvádzal, že žalobca žiadal od žalovaného vykonanie časovo aj odborne náročnej analýzy, avšak žalobca od povinnej osoby nežiadal uskutočnenie akejkoľvek analýzy. V tomto smere tiež namietal záver správneho súdu o tom, že žalovaný nemá požadované informácie k dispozícii, keď žalovaný informáciami disponuje, avšak nie v podobe, aby tieto mohli byť bez iného hneď poskytnuté.

12. Navrhol, aby Najvyšší správny súd Slovenskej republiky rozsudok správneho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

III.

13. Žalovaný sa ku kasačnej sťažnosti žalovaného vyjadril podaním z 01. marca 2024.

14. Uviedol, že žalobca sa nedožadoval všeobecnej informácie o počte podaných žalôb, o súdoch, kde konania prebiehajú a spisových značkách daných konaní. Problematickým pre žalovaného bola žalobcom požadovaná informácia ku konkrétnemu okruhu sporov na základe vydržania a na základe notárskej zápisnice osvedčenia o vydržaní. Žalovaný nevedie databázu súdnych sporov, z ktorej by bolo možné požadovanú informáciu získať. Za účelom prístupnosti týchto informácií by museli jednotliví právnici žalovaného nahliadať do každého súdneho spisu o určenie vlastníckeho práva a posúdiť, či podaná žaloba spĺňa predmet žiadosti žalobcu. Rovnaká činnosť by bola nevyhnutná v prípade súdnych sporov, kde žalovaného zastupuje externá advokátska kancelária. Vzhľadom na to, že žalobca žiadal informácie za posledných 10 rokov, bolo by rovnako potrebné vyhľadávanie a posudzovanie v archívnych spisoch. Takáto činnosť by neprímerane a neúmerne personálne zaťažila žalovaného. Plne sa stotožnil so závermi plynúcimi z rozsudku správneho súdu.

15. Navrhol, aby Najvyšší správny súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť žalovaného ako nedôvodnú podľa § 461 SSP zamietol.

IV.

16. Vyjadrenie žalovaného bolo doručené žalobcovi dňa 01. marca 2024 na vedomie.

V.

17. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší správny súd“) ako súd kasačný (§ 11 písm. h/ SSP) preskúmal napadnutý rozsudok správneho súdu, ako aj konanie predchádzajúce jeho vydaniu postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 455 SSP a dospel k záveru, že kasačná sťažnosť žalobcu nie je dôvodná.

18. Podľa § 2 ods. 1 SSP, v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

19. Podľa § 2 ods. 2 SSP, každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

20. Podľa § 6 ods. 1 SSP, správne súdy v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

21. Podľa § 6 ods. 2 písm. a/ SSP, správne súdy rozhodujú v konaniach o správnych žalobách.

22. Podľa § 177 ods. 1 SSP, správnu žalobou sa žalobca môže domáhať ochrany svojich subjektívnych práv proti rozhodnutiu orgánu verejnej správy alebo opatreniu orgánu verejnej správy.

23. Podľa § 178 ods. 1 SSP, žalobcom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá o sebe tvrdí, že ako účastník administratívneho konania bola rozhodnutím orgánu verejnej správy alebo opatrením orgánu verejnej správy ukrátená na svojich právach alebo právom chránených záujmoch.

24. Predmetom kasačného konania v danej veci bol rozsudok krajského súdu, ktorým súd zamietol ako nedôvodnú správnu žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného z 13. novembra 2019, číslo SPFS54618/2019/100, SPFZ145075/2019/100, ktorým žalovaný potvrdil prvostupňové správne rozhodnutie o nevyhovení žiadosti o sprístupnenie informácií z 03. októbra 2019 v časti bodov 2,3,5,6 príslušnej žiadosti a odvolanie žalobcu zamietol. Sporným primárne aj s odkazom na obsah kasačnej sťažnosti zostalo posúdenie bodov evidovaných pod číslami 2 a 5 príslušnej žiadosti o sprístupnenie informácií.

25. Najvyšší správny súd z obsahu súdneho spisu ako aj pripojeného administratívneho spisu žalovaného mal preukázať, že:

- žalobca na základe žiadosti doručenej žalovanému ako povinnej osobe dňa 07. októbra 2019 požiadal podľa zákona č. 211/2000 Z.z. o sprístupnenie nasledujúcich informácií cit.:

„1. Či boli za posledných 10 rokov podané žaloby, v ktorých na strane žalobcu vystupoval a) Slovenský pozemkový fond (ďalej len „SPF“) alebo b) Slovenská republika - SPF alebo c) neznámy vlastník - SPF, predmetom ktorých boli právne vzťahy založené na základe vydržania postupom podľa § 63 zák. č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok) v znení neskorších predpisov ?

2. Ak áno, koľko takých žalôb bolo podaných, na ktorých súdoch a pod akými spisovými značkami sú alebo boli tieto konania vedené?

3. V prípade právoplatne skončených vecí, akým spôsobom a s akým výsledkom boli tieto konania skončené?

4. Či boli za posledných 10 rokov podané žaloby subjektmi špecifikovanými v bode 1. na strane žalobcov o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti nadobudnutého na základe notárskej zápisnice o osvedčení o vydržaní?

5. Ak áno, koľko takých žalôb bolo podaných, na ktorých súdoch a pod akými spisovými značkami sú alebo boli tieto konania vedené?

6. V prípade právoplatne skončených vecí, akým spôsobom a s akým výsledkom boli tieto konania skončené?“,

- žalobca žiadal predmetné informácie poskytnúť písomne poštou na ním uvedenú adresu,

- prvostupňový správny orgán listom z 15. októbra 2019 evidovaným pod číslom SPFS51720/2019/201-002, SPFZ131511/2019 vyhovel žiadosti žalobcu v bode 1. a 4. príslušnej žiadosti; vo vzťahu k zvyšným bodom uviedol, že vydal rozhodnutie o nevyhovení žiadosti,

- prvostupňový správny orgán rozhodnutím z 15. októbra 2019 evidovaným pod číslom SPFS51508/2019/201-005, SPFZ131394/2019 nevyhovel žiadosti žalobcu v bodoch 2., 3., 5., 6. primárne s odkazom na to, že nevedie evidenciu žalôb podľa žalobcom (žiadateľom) požadovaných kritérií,

- na odvolanie žalobcu žalovaný napadnutým rozhodnutím z 13. novembra 2019, číslo SPFS54618/2019/100, SPFZ145075/2019/100 potvrdil prvostupňové správne rozhodnutie z 15. októbra 2019 a odvolanie žalobcu zamietol.

26. Zákon č. 211/2000 Z.z. zákon upravuje podmienky, postup a rozsah slobodného prístupu k informáciám.

27. Podľa § 2 ods. 2 zákona č. 211/2000 Z.z., povinnými osobami sú ďalej právnické osoby zriadené zákonom a právnické osoby zriadené štátnym orgánom, vyšším územným celkom alebo obcou podľa osobitného zákona.

28. Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 211/2000 Z.z., každý má právo na prístup k informáciám, ktoré majú povinné osoby k dispozícii.

29. Podľa § 18 ods. 2 veta prvá zákona č. 211/2000 Z.z., ak povinná osoba žiadosti nevyhoví hoci len sčasti, vydá o tom v zákonom stanovenej lehote písomné rozhodnutie.

30. Najvyšší správny súd po vyhodnotení žalobcom v kasačnej sťažnosti uplatnených dôvodov vo vzťahu k napadnutému rozsudku správneho súdu a vo vzťahu k obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu konštatuje, že nezistil dôvod na to, aby sa v zásade odchytil od argumentov a relevantných právnych záverov vo veci samej, spolu s poukazom na právnu úpravu vzťahujúcu sa k predmetu konania, uvedenú v odôvodnení napadnutého rozsudku správneho súdu, ktoré vytvárajú dostatočné právne východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku. Senát najvyššieho správneho súdu považuje právne posúdenie preskúmvanej veci správnym súdom za správne a súladné so zákonom.

31. Najvyšší správny súd na úvod považuje za potrebné uviesť, že pojem „informácia“ zákon č. 211/2000 Z.z. nedefinuje, avšak z hľadiska všeobecného možno informáciu vymedziť ako určitú správu posielanú odosielateľom príjemcovi, bez ohľadu na to, či vo forme listinnej (materializovanej) alebo vo forme elektronickej (imaterializovanej). Povinná osoba však nie je povinná sprístupniť akúkoľvek žiadanú informáciu. Sprístupní informáciu iba v takom prípade, ak ju má k dispozícii (§ 3 ods. 1 zákona č. 211/2000 Z.z.) a súčasne nie je daný zákonný dôvod pre obmedzenie prístupu k informáciám upravený v § 8 až § 11 menovaného zákona. V kontexte s prejednávanou vecou najvyšší správny súd ďalej uvádza, že povinná osoba je povinná poskytovať informácie, ktoré má k dispozícii, teda informácie, ktoré v súvislosti s výkonom svojej činnosti používa, využíva, prípadne s nimi pracuje.

32. V predmetnej veci bolo kľúčovým posúdenie, či spracovaním informácie v zmysle žiadosti žalobcu zo 07. októbra 2019 by došlo k vytvoreniu (kvalitatívne) novej informácie, ktorú povinná osoba nemá k dispozícii, a z ktorého dôvodu potom takúto informáciu nie je povinná sprístupniť podľa § 3 ods. 1 zákona č. 211/2000 Z.z. Prvotným predpokladom pre nevyhovenie žiadosti o informácie (teda pre nesprístupnenie požadovaných informácií) z dôvodu vytvorenia novej informácie je skutočnosť, že povinná osoba takýmito informáciami v požadovanom tvare, respektíve forme nedisponuje. Ďalší dôležitý predpoklad je založený na absencii povinnosti s takýmito informáciami disponovať, nakoľko aj v prípade, že by poskytnutie požadovaných informácií pre správny orgán objektívne predstavovalo potrebu vytvoriť novú informáciu, môže nastať situácia, kedy správny orgán nebude oprávnený poskytnutie takýchto informácií odoprieť, keď nerešpektovaním povinnosti evidovať požadované informácie sa nemôže zbaviť svojej povinnosti predmetné informácie poskytovať; vytvorením takýchto informácií by v podstate len napravoval svoje skoršie pochybenie. V prípade splnenia uvedených základných predpokladov je ďalej nevyhnutné riadne rozlíšiť, respektíve nájsť vhodné rozhraničenie medzi situáciou, kedy na jednej strane pôjde výlučne o vyhľadávanie a usporiadanie už existujúcich informácií do podoby zodpovedajúcej konkrétnej žiadosti o informácie a na strane druhej situáciou, kedy by zostavenie požadovaných informácií už predstavovalo „vytvorenie novej informácie“. Primárny dôvod takéhoto rozlíšenia spočíva v tom, že mnohé z požadovaných informácií nie je možné získať obyčajnou mechanickou kontrolou či už jednotlivých rozhodnutí, prípadne spisov, ale vyžaduje si náležité preštudovanie, vyhodnotenie a následné spracovanie informácií obsiahnutých v týchto rozhodnutiach, alebo spisoch, a to podľa požiadaviek vymedzených v konkrétnej žiadosti o informácie. Pod pojmom „vytvorenie novej informácie“ treba rozumieť jednak situáciu, kedy žiadateľ požaduje od povinnej osoby vypracovanie rozborov, analýz, referátov, poskytnutie odborných alebo politických stanovísk, prognóz, výkladov právnych predpisov, prípadne žiada od povinnej osoby, aby vyslovila určitý subjektívny názor na istú problematiku, pričom tieto informácie nemá povinná osoba vôbec vytvorené a jednak situáciu, kedy sa určitá informácia u povinnej osoby nachádza, avšak jej kvalifikovaným spracovaním vznikne kvalitatívne nová informácia (porovnaj znenie § 3 ods. 1 zákona č. 211/2000 Z.z. v znení zákona č. 428/2022 Z.z. účinného od 01. januára 2023). Pokiaľ by sa teda na základe žiadosti zo strany povinnej osoby žiadalo nielen mechanické vyhľadávanie a zhromažďovanie údajov, ktoré mala povinná osoba k dispozícii, ale vyžadovalo by sa aj ich tzv. kvalifikované spracovanie, pre ktoré by bol príznačný určitý vyšší stupeň intelektuálnej náročnosti potrebnej pri príprave odpovedi na žiadosť (majúcej podobu napríklad štúdia, analýzy a podobne), išlo by o vytvorenie novej informácie, ktorej sprístupnenie možno odmietnuť z dôvodu, že takúto informáciu nemá povinná osoba k dispozícii. O vytvorenie novej informácie pôjde iba vtedy, ak k vytvoreniu odpovede na žiadosť nepostačuje obyčajné mechanické vyhľadávanie a zhromaždenie údajov, ktoré má povinný subjekt k dispozícii a ktoré sú predmetom príslušnej žiadosti, a súčasne je nevyhnutné s takýmito údajmi uskutočňovať ďalšie (napríklad analytické) spracovanie nad rámec jednoduchého „vtelenia“ do odpovede na príslušnú žiadosť. O vytvorenie novej informácie však nepôjde v prípade, kedy v súvislosti s vybavením príslušnej žiadosti sa vyžaduje vyhľadávanie vo viacerých dokumentoch, čo býva pomerne často spojené s

časovou náročnosťou, nakoľko takéto prekážky predpokladajú použitie inštitútu predĺženia lehoty na sprístupnenie informácie, tak ako to predpokladá § 17 ods. 2 zákona č. 211/2000 Z.z.

33. Zo znenia zákona č. 211/2000 Z.z. nemožno vyvodzovať, že informáciou je aj poskytovanie obsahu spisov, prípadne, že informáciou by malo byť „štatistické“ spracovanie údajov zo stoviek spisov podľa požiadaviek, respektíve pokynov, toho, kto o poskytnutie informácie žiada. Z príslušného zákona tiež nevyplýva povinnosť, ktorá by povinnému subjektu ukladala povinnosť získať, vyžadovať, zhromažďovať, vyhodnocovať, vyhľadávať alebo dokonca spracovávať materiály požadované žalobcom ako žiadateľom o informáciu, ak sa v ich originálnej podobe v dokumentácii nenachádzajú. Rovnako zo zákona nevyplýva, že by povinné osoby museli vykonávať na žiadosť oprávnených osôb také úkony, ktoré nesmerujú k výkonu ich právomoci, alebo realizovať šetrenia, či kontrolu alebo vyhodnocovaciu činnosť na požiadanie oprávnených osôb. Oprávnené osoby môžu požadovať len informácie o takých im neznámych skutočnostiach, ktoré má povinná osoba k dispozícii a ktoré je povinná na žiadosť poskytnúť. Rozširujúci výklad, podľa ktorého by povinná osoba musela spracovávať údaje do inej formy, ako je tá, v ktorej sa nachádzajú, alebo poskytovať oprávnenej osobe kompletne podklady, ktoré má k dispozícii, by žiadosť o poskytnutie informácie v skutočnosti zmenil na pokyn nadriadeného, čo nebolo a nie je účelom zákona. Žiadosť o poskytnutie informácie má za cieľ sprístupniť verejnosti jej neznáme údaje vo veciach verejných bez toho, aby sa žiadosť stala pokynom na výkon určitých činností alebo postupu povinnej osoby. Marila by sa tým výkonná aj riadiaca funkcia nadriadených, kontrolných alebo dozor vykonávajúcich orgánov a do výkonu verejnej správy by zasahovali subjekty, ktoré za jej činnosť nezodpovedajú a ani ju nevykonávajú (pozri napríklad rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 24. októbra 2018, sp. zn. 7Sžik/1/2017, prípadne rozsudok zo 17. decembra 2015, sp. zn. 7Sži/40/2014).

34. Podporne možno tiež poukázať na článok 13 úvodných ustanovení smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/98/ES zo 17. novembra 2003 o opakovanom použití informácií verejného sektora podľa ktorého „ (...) subjekty verejného sektora by mali priaznivo posudzovať žiadosti o výpis z existujúcich dokumentov, keď sa takej žiadosti môže vyhovieť len jednoduchou manipuláciou. Subjekty verejného sektora by však nemali byť povinné poskytnúť výpis z dokumentu, keď je s tým spojené neprimerané úsilie (...)“, prípadne článok 5 ods. 1 aktuálne platnej smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1024 z 20. júna 2019 o otvorených dátach a opakovanom použití informácií verejného sektora, podľa ktorého „ (...) Bez toho, aby bola dotknutá kapitola V, subjekty verejného sektora a verejné podniky sprístupňujú svoje dokumenty v akomkoľvek už existujúcom formáte alebo jazyku a pokiaľ je to možné a vhodné elektronickými prostriedkami, vo formátoch, ktoré sú otvorené, strojovo čitateľné, prístupné, vyhľadateľné a opakovane použiteľné, spolu s ich metaúdajmi. Formát i metaúdaje spĺňajú podľa možnosti formálne otvorené štandardy.“ a v spojení s článkom 5 ods. 3 smernice, podľa ktorého cit.: „Z odseku 1 nevyplýva subjektom verejného sektora povinnosť vytvoriť alebo upraviť dokumenty alebo poskytnúť výňatky s cieľom zabezpečiť súlad s uvedeným odsekom, ak by si to vyžadovalo neprimerané úsilie presahujúce rámec jednoduchej operácie.“

35. Za takto nastavených východísk má najvyšší správny súd za to, že správne orgány správne postupovali, keď žiadosti o poskytnutie informácií v relevantných a sporných bodoch evidovaných pod číslami 2 a 5 nevyhoveli dôvodiac pritom tým, že nevedú evidenciu žalôb podľa žalobcom (žiadateľom) požadovaných kritérií, pričom následne realizované operácie by viedli k vzniku novej informácie, ktorá skutočnosť už spadá mimo rámca zákona č. 211/2000 Z.z. Prvý predpoklad je teda splnený, keď povinná osoba takýmito informáciami v požadovanom tvare, respektíve forme nedisponuje. V tomto sám žalovaný uvádzal, že z jeho jednoduchej evidencie sporov nedokáže zistiť informáciu o tom, či v konkrétnom spore je predmetom „právny vzťah založený na základe vydržania postupom podľa § 63 zákona č. 323/1992 Zb.“ v akomkoľvek zmysle. Eviduje predmet sporu tak, ako to je štandardne zaužívané, t.j. v skrátenej forme, napríklad o určení vlastníckeho práva, o neplatnosť zmluvy, o náhradu škody, o zaplatenie a podobne, avšak vo svojej evidencii nevykonáva bližšiu špecifikáciu právneho základu sporu v tom smere, aby evidoval, na akom právnom predpise je založený napadnutý právny vzťah, respektíve, aby v databáze sporov evidoval presné ustanovenia právneho predpisu, ktorý bol základom úkonov (alebo iných právnych skutočností), ktoré sú v príslušných sporoch napádané. Rovnako podľa názoru najvyššieho správneho súdu bol splnený aj druhý predpoklad, že žiaden právny predpis neukladá žalovanému evidovať informácie v takej forme, v akej to požaduje žalobca. Takáto povinnosť mu nevyplýva zo zákona č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách v znení neskorších predpisov ani z iného právneho predpisu. Žalobca v tomto smere

žiadne námietky neprodukoval a ani on sám takýto právny predpis neidentifikoval. Čo do otázky vytvorenia novej informácie má najvyšší správny súd za to, že žalovaný v spojení s prvostupňovým správnym orgánom nebol povinný žalobcovi požadované informácie v sporne vymedzenom rozsahu sprístupniť, keď síce žiadané informácie sa u povinnej osoby nachádzajú, ich vyhľadávanie je však podstatne sťažené tým, že povinná osoba by mala nielen mechanicky vyhľadávať údaje v stovkách spisov, ale tieto údaje kvalitatívne posudzovať podľa obsahu žiadosti, vyňať ich, zhromaždiť a vteľiť ich do odpovedí na žiadosť. Takéto vynímanie informácie z veľkého súboru spisov a ich zhromaždenie s cieľom ich poskytnutia žiadateľovi aj podľa najvyššieho správneho súdu v súlade s názorom správneho súdu možno považovať za vytváranie novej informácie, keď povinná osoba s ohľadom na obsah zákona č. 211/2000 Z.z. nie je povinná vytvárať databázu informácií, ktorými v momente podania žiadosti nedisponuje. Ak by sa rozhodol žalovaný sprístupniť požadované informácie, musel by preskúmať stovky spisov, pokrývajúcich časové obdobie 10 rokov, ktorá skutočnosť je overiteľná nahliadnutím do výročných správ verejne prístupných na internetovej stránke žalovaného <https://pozfond.sk/verejny-pristup-k-informaciam/vyročne-spravy/> a z týchto následne informácie zhromaždiť podľa kritérií požadovaných žiadateľom. Základ činnosti povinného v kontexte na konkrétne požiadavky zadané žalobcom v príslušnej žiadosti a na strane druhej charakter existujúcej databázy a spôsob evidencie jednotlivých spisov by bol založený na analyzovaní, respektíve naštudovaní každého jedného sporu, ich spracovaní a vyabstrahovaní právnych vzťahov, ktoré sú základom predmetu sporu. Z uvedeného množstva spisov by takto povinná osoba vytvorila nové informácie. V prípade sprístupňovania informácií musí takmer vždy prebehnúť istý proces vyhľadávania či zhromažďovania, čo možno jednoznačne vyvodiť aj z ustanovenia § 17 ods. 1 písm. a/ a b/ zákona č. 211/2000 Z.z. Súčasne však tento proces musí byť v súlade s určitou mierou časovej, personálnej či odbornej náročnosti a jeho výsledkom nemá byť vytvorenie novej informácie. V tomto prípade by však nešlo o proces, ktorý možno od správneho orgánu požadovať, ale o preskúmanie stoviek spisov (nachádzajúcich sa aj v sídlach externých advokátskych kancelárií), následné zhromažďovanie a spracúvanie informácií podľa kritérií žalobcu, čím by došlo k vytvoreniu kvalitatívne novej informácie. Zo znenia zákona č. 211/2000 Z.z., a to ani vzhľadom na ustálenú rozhodovaciu prax nemožno vyvodzovať, že prvostupňový správny orgán mal žiadosti žalobcu vyhovieť (podporne pozri rozsudok najvyššieho správneho súdu z 28. septembra 2022, sp. zn. 5Sžik/2/2020, z 29. novembra 2021, sp. zn. 4Sžik/2/2020, prípadne rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 06. októbra 2015, sp. zn. 3Sžič/46/2014, z 29. mája 2009, sp. zn. 2Sžo/190/2008 v spojení s uznesením Ústavného súdu Slovenskej republiky z 09. marca 2010, sp. zn. III. ÚS 96/2010).

36. K žalobcom namietanej nepreskúmateľnosti rozsudku správneho súdu najvyšší správny súd uvádza, že správny súd konal v medziach svojej právomoci, keď príslušné ustanovenia podstatné pre posúdenie veci interpretoval a aplikoval zákonu priliehavým spôsobom, jeho úvahy vychádzajú z konkrétnych faktov, majú racionálny základ, a preto aj celkom legitímne a právne akceptovateľné. Správny súd primerane rozumným a v okolnostiach veci postačujúcim spôsobom reflektoval na žalobcom vznesené tvrdenia, na prerokovaný prípad aplikoval relevantné hmotnoprávne a procesnoprávne ustanovenia všeobecne záväzných právnych predpisov a svoje rozhodnutie, ktorým správnu žalobu ako nedôvodnú zamietol, presvedčivo a náležite odôvodnil. Možno teda uzavrieť, že správny súd zodpovedal všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, ktorej sa žalobca svojím návrhom domáhal.

37. Z vyššie uvedených dôvodov najvyšší správny súd vyhodnotil rozsudok správneho súdu ako vecne správny, preto kasačnú sťažnosť žalobcu ako nedôvodnú postupom podľa § 461 SSP zamietol.

38. O náhrade trov kasačného konania rozhodol najvyšší správny súd tak, že žalobcovi, ktorý v tomto konaní úspech nemal, ich náhradu nepriznal (§ 467 ods. 1 SSP v spojení s § 167 ods. 1 SSP) a žalovanému ich nepriznal, lebo nebola splnená podmienka výnimočnosti na jeho strane (§ 467 ods. 1 SSP v spojení s § 168 veta druhá SSP).

39. Toto rozhodnutie prijal najvyšší správny súd v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 veta prvá SSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.